

mint klasszikus társaik, de ez valós cselekedetet vagy tartós viselkedés-változás-sá ritkán váltanak ki. A tudományszkepticizmus ellen pedig többnyire nem tartják elégséges eszköznek ezt a platformot.

Toth Ugyonka Helga (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Kepes György Szakkollégium)

A kémia tantárggyal kapcsolatos attitűdök vizsgálata a közoktatásban

Tantárgyi attitűdkvizsgálatokat már a 70-es évek óta végeznek Magyarországon, és jelentőségük azóta sem csökkent (Ballér, 1973, Csikos 2012, Chrappán 2017). Rohamosan fejlődő világunkkal, a felnövekvő generációk megváltozott igényeivel a közoktatás nehezen tud lépést tartani. A kémia és fizika tantárgyaknál évtizedek óta megfigyelhető töretlen népszerűtlenség komoly tantervi és módszertani hiányosságokra utal és a megújulást sürgeti.

Az előadás korábbi kutatásokra támaszkodva próbálja meg feltérképezni a tantárgyi attitűd kialakulására legnagyobb hatást gyakorló tényezőket, bemutatóva a kémia tanítás történetének és jelenének néhány kulcsmomentumát. Felvázolja a Nemzeti alaptanterv kémia tantárgyra vonatkozó jelentősebb változásait, valamint az utat, mely szemléletváltásig és ezzel együtt 20-30%-os tananyag csökkentéséhez vezetett. Emellett betekintést ad a tanulók által végzett tanórai kísérletek több mint 200 éves magyarországi múltjába, és vizsgálja a felfedező, kísérletező kémiatanítás attitűdformáló hatásait is.

A tanulók tárgyi attitűdje hatással lehet az adott tudományterületen elért tanulmányi eredményeikre és pályaválasztási szándékaikra. Ehhez kapcsolódóan az előadás vázolja az attitűd és pályaválasztás közötti kapcsolatot, és kitér a kémia és fizika területén kialakult tanárihiány problematikájára is.

Bednárík Boglárka (NKE Magyar Zoltán Szakkollégium)

Egy felsőoktatási modellváltás kapujában, avagy az egyetemek alapítványi fenntartásúvá válása

Magyarországon az elmúlt évtizedekben egy egészen új oktatáspolitikai irányvonal bontakozott ki az egyetemek intézményi működési kereteinek átalakításával. A modellváltást nagyon sok kritika érte, és napjainkban is igen megosztó téma. De vajon milyen érvek szólnak mellette és ellene? Hol találhatunk jó gyakorlatokat a modellváltásra? Mit is jelent a harmadik generációs egyetemi modell? Az előadásomban ezekre a kérdésekre fogom keresni a választ.

Első körben szeretném bemutatni azt, hogy milyen felsőoktatási intézmények működnek országsszerte, hogy általános képet kapjunk arról, hogyan is néz ki a felsőoktatási intézményhálózat ma Magyarországon. Ezután fel szeretném

vázolni, hogy milyen felsőoktatási modellváltás van kilátásban, illetve folyamatban világszerte, és hogy ezt a modellt milyen korábbi modellek előzték meg.

Ezután bemutatnám, hogyan zajlott a váltás Magyarországon az első egyetemenél, vagyis a Budapesti Corvinus Egyetem esetében, majd szeretném röviden megválaszolni azokat az általános kérdéseket, amelyek felmerülhetnek egy ilyen nagyszabású oktatáspolitikai változtatás kapcsán. Végül pedig SWOT-analízis segítségével mutatnám be milyen előnyök, hátrányok, lehetőségek illetve veszélyek rejlenek az egyetemi modellváltás hátterében.

Tóth Judit (Pécsi Tudományegyetem)

Forráselemzés és képességmérés a középszintű történelem érettségi komplex tesztfeladataiban

Korunk ismeretszerzési módjai megegyeznek a történésszel. A mai adatokkal terhelt világban a forráskritika és a kritikai gondolkodás szerepe elengedhetetlen, meghatározó 21. századi készség (Knausz, 2015 és Érsek, 2020).

A 2000-es évek elején Európában több mint 20 ország tért át a standardizált vizsgarendszerekre, beleértve Magyarországot is (Kákonyi, 2014). 2009-ben fogalmazódott meg először, hogy a mind közép, mind emelt szintű történelem érettségi rövid választ igénylő feladatsorában szükség lenne egy „új típusú, összetett forráselemzést igénylő feladat[ra]” (F. Dárdai - Kaposi, 2008). 2017-től az írásbeli vizsgarész egyszerű, rövid választ igénylő feladatsora kibővült egy-egy komplex forráselemző feladattal, mely egyszerűbbtől a komplexebb kérdések megfogalmazását teszi lehetővé (Csapodi, 2016).

Jelen kutatás a középszintű történelem érettségi komplex tesztfeladatainak (2017–2022) taxonómiaját mutatja be a *források* funkciónak meghatározásával. Hipotézisem alapján ezen feladatok nem igényelnek „komplex forráselemzést”, ismeretszerzés tekintetében alapvetően a szövegértésre irányulnak, és nem komplexebbek az egyszerű, rövid választ igénylő feladatrész többi feladatánál. Az eredmények alapján a feladatok változatos forrástípusokat vonultatnak fel, Kojanitz (2022) taxonómiaja alapján az itemek 60%-a tudás alkalmazását, valamint közel 30%-ban szövegértést mér, mindezen itemeknek azonban csak 30%-a nyílt végű. Az eredmények azt implikálják, hogy a középszintű komplex tesztfeladatok nem, vagy ritkán mérnek forráselemzést, továbbá taxonómiailag a többi feladattól nem mutatnak eltérést. A jövőbeli kutatások részeként cél ezen elemzést az összes vizsgafeladatokra kiterjeszteni.